

SVOBODNA SLOVENIJA

ANO (LETO) XXX (24)

No. (števil. 5)

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

4. februarja 1971

Krščanski časnikar

V Cerkvi opravlja na poseben način in z veliko odgovornostjo preroško-učeniško službo. Njegovo delo je zanimivo, važno, polno nemira in razburjivosti, ker posega v borbo, v zmedo sveta z božjo besedo.

1. Časnikarjevo delo je drzno, polno rizika, vedno na meji modrosti in neumnosti. Je kritičen, ko se postavi nasproti vsem, ker hoče obnoviti življenje, ga graditi.

Spoprime se s politiko, ki vzdržuje krivične zakone, če zatira narod, ne skrbi za sožitje. Noče zavzeti mesta politika, hoče pa, da politik prav in dobro izpolni svoje mesto. Političen položaj je važen tudi za Cerkve, da more v miru opravljati svoje dušno pastirstvo. Spoprime se z gospodarstvom, ko ga opozori na krivice izrabljanja kateregakoli sistema in skupine, kaže smer poštenega in pametnega gospodarstva.

Sreča se s kulturo, kateri kaže nje pot, jo opominja, če zanemarljivo svoje delo, jo svari, če zamenjava pojme, kot da bi bilo vse le kultura.

Seže v življenje skupnosti, ko uči načela zdravega sožitja, sviri pred zlorabami, kritizira izrastke javnega življenja, pomanjkanje odgovornosti za skupno delo.

Zanima se za cerkveno, versko življenje, se sreča s hierarhijo in verniki, ko kaže potrebo sočasnega venskega življenja, predlaga nove, ustrezne metode, uči odgovornost vseh članov božjega ljudstva v Cerkvi, ocenjuje življenje, pove zdravo kritiko z vsem spoštovanjem, a po resnici, brez laskanja ali razkrajanja.

2. Časnikar je nadležen, a potreben, je dobrodošel, a se ga boje, kot se boji človek zdravnika in vzgojitelja, čeprav sta mu oba ob svojem času potrebna.

Potrebne lastnosti mora imeti časnikar, da naj prav opravi izpolni svojo krščansko preroško službo. Imeti mora svojo strokovno moralno, etiko, osebno poštenost v cilju, izbiri sredstev in izvrševanju svojega poklica. Podobno velja za linijo lista.

Poznat mora resnico, kateri naj služi, zato jo mora iskati, študirati, nikdar ustvarjati. Resnico mora razlagati, priporočati, utemeljevati, nikdar vsiljevati, tudi verske resnice ne, saj je po dekretu o verski svobodi zadnji koncil pustil vsakemu svobodo, da sprejme in izvrši tudi v verskem življenju, kar je po glasu svoje vesti spoznal po iskanju za pravilno. Prav isto mero mora časnikar poznati v civilnem življenju.

Poznat mora spoštovanje do človekove osebe, njegove časti, spoštovanje avtoritete in skupnosti. To spoštovanje mora širiti in utrjevati. Napake mora videti, pokazati, priznati, a ob vsem spoštovanju dobrega imena posameznika, skupin in ustanov. Napake išče in razglasi zaradi zdravljenja, brez vsake škodoželjnosti in namernega razširjanja mimo cilja; kot je vesel zdravnika, odkritja bolezni, da jo more zdraviti, ne da bi jo bolniku privoščil in ob tem služil.

Imeti mora polno mero odgovornosti za vse, kar napiše, kar napisana beseda ostane in vsaka vpliva, ko posebej negativen vtis kljub vsem popravkom ostane. K odgovornosti mora vzgajati in vzpodbujati.

Avtoriteto mora sprejeti sam in vzgajati druge v tem. Če avtoriteto zdravega čuta skupne sodbe, posebej kot krščanski časnikar sprejme avtoriteto Cerkve, v načelu in konkretno.

Tako vrši krščanski časnikar preroško službo v Cerkvi in ljubezni in resnici za blagor skupnosti svojih bratov.

(Msgr. Anton Orehar na prireditvi revije „Duhovno življenje“ — 31. januarja 1971 v Argentini.)

Delavec — izvozno blago

Podjetja v Sloveniji so prišla do novega vira dobičkov: Izvoz delavcev. Seveda ne pošiljajo na delo samo ne-kvalificirane ampak tudi visokokvalificirane delavce. Pri tem pride do prav neverjetnih oblik izkoriščanja. Izvožen delavec zasluži na uro okoli 4 marke, podjetje, ki ga je poslalo na delo pa okrog 11 mark. V tej preprodaji

BITNI NARODNI PROBLEMI IN PARTIJA

STRAH PRED KLERIKALIZMOM

Ustvariti si jasno sliko o razmerah v Sloveniji pod sedanjim režimom ni lahko. Pripovedovanja izseljencev, ki se vračajo iz obiskov, so največkrat krajeno omejena, ali pa ne povedo dosti več kot opazovanja običajnega turista.

Najdemo pa članke ali ugotovitve tudi v listih in revijah, ki izhajajo v Sloveniji, pa kljub temu osvetlijo marsikak problem jasneje kot vsa pripovedovanja.

DRUŽBENI SAMOMOR

Marsikateri obiskovalec domovine omenja, kako se tam pijačjuje in da je zlasti velik del odrasle mladine nagnjen k temu. Ta mladina živi iz dneva v dan in ne najde v materialističnem nauku komunizma smisla svojemu življenju.

Zdravnik dr. Ljubo Djordjević je v ljubljanskem Delu z dne 4. decembra 1970 zapisal tole nazorno ugotovitev in prognozo:

„Res je tudi, da imamo v Sloveniji 450—500 tisoč odraslih prebivalcev, ki prekomerno in pretirano pijejo in ki bodo vsak čas, če že niso postali takšni alkoholički, kot je že tistih 30 ali 50 tisoč, katere je težko ali skoraj nemogoče ozdraviti in bo tako število alkoholičkov v Sloveniji ne več 50 tisoč, ampak 500 tisoč in več. Tako bo alkoholizem, ki je že zdaj družbena patologija številk ena, postal pri nas družbeni samomor.“

Zaman iščemo, da bi zasledili kak poizkus komunističnega režima, kako odpraviti to zlo, ki naj bi po mnenju tega zdravnika postal v Sloveniji „družbeni samomor“.

SMRT: „REŠITEV“ IZ STISKE

Naravnost pretresljiva je statistika samomorilcev: S 26,7 samomorov na 100.000 prebivalcev smo blizu vrha evropske lestvice. O teh samomorilcih je psihiater dr. Jurij Zalokar v reviji Prostor in čas, ki jo izdaja založba Obzorja v Mariboru, v št. 4/5 1970 v razpravi „Proti slepilu samomora“, zapisal:

„Samomorov ni mogoče jemati za znamenje duševnega obolenja, čeprav je med samomorilci precej duševno bolnih ljudi (približno tretjina). Ti ljudje se v mukah svoje duševne bolezni zatečejo k samomoru toliko prej, kolikor bolj je misel na samomor živa v njih samih, bodisi že od prej, preden so zboleli, ali pa v njihovem okolju. Toda dobršen delež samomorilcev in tistih, ki so samomor resno nameravali ali že poskušali, ni duševno bolnih, so le v „stiski“ ali pa blodijo v zmoti. Tudi ti prihajajo včasih k psihiatru. Razprava, ki sledi, naj bi predvsem govorila o tem, kako naj psihiater pomaga tistim v stiski in pripomore, da bolestna sla samoubijanja pojenja. O sli govorimo zato, ker vemo, da je samomorilno iskanje smrti nekaterim celo užitek, nekaka perverzija užitka, ki ga pričakujejo kot nekaj, kar je večje od vseh drugih užikov.“

Pri vprašanju, kaj bi bilo storiti in reči zdravniku tistim, ki nameravajo iti

delavcev nemškimi delodajalcem prednjači trboveljsko podjetje Investicijski biro Trbovlje (IBT-Rudis), ki je pri iskanju delovne sile za inozemstvo uporabljalo celo kaznive metode, tako da je morala posredovati celo policija. To podjetje zaposluje v tujini 1.300 delavcev, ki večinoma delajo v tovarnah Siemens in BMW.

Jože Dremelj, delavec IBT, dela v tovarni BMW. Ker dobiva plačo posredno, se pravi od svojega podjetja prejme manj kot drugi ne-kvalificirani delavci. Sam je izjavil: „Zaposlen sem na istem delovnem mestu kot neki Grk, le z razliko, da imam kvalifikacijo, on pa ne. Toda on zasluži tisoč mark mesečno, jaz pa le 790.“

Tak način zaposlovanja delavcev v tujini res ne zasluži drugega imena, kot trgovina z belim blagom. Delavci pa so za nameček prikrajšani pri ceni vrsti ugodnosti, ki so jih deležni ostali delavci.

po poti samomorilcev, dr. Zalokar nakazuje smer z raznimi citati. Najprej citira, kako je videl pred 400 leti zdravniški poklic Paracelsus, ki ga imenujejo začetnika sodobne znanstvene medicine. Takole piše dr. Zalokar, ko navaja citate Paracelsusa:

„Teorija in praksa morata biti ena sama celota in morata ostati nerazdružni“ in „Praksa ne sme izvirati iz spekulativne teorije, temveč teorija mora nastati iz prakse.“ V zvestobi do izkušnj pa človeške narave ni omejil le na živalski del, temveč je učil: „Človek je nastal iz zemlje in ima zato v sebi naravno zemljo. Toda kasneje je v „novem rojstvu“ izšel iz Boga in je dobil v taki podobi še božjo naravo. In človek je namreč več kot le narava... Spričo tega je ločil dve modrosti: „Dve modrosti sta na tem svetu: ena večna in ena minljiva.“ Da bi prišli do obeh, moramo znati zamenjati znanje iz obeh danceti, ne da bi ju ločili. Pri tem je izkušnja duhovnega življenja posebno pomembna: „Zato mora zdravnik graditi svoje temelje v duhovnem, saj ni brez tega nič drugega kot le navidezen zdravnik, izgubljenec razkrojenega duha.“

Dr. Zalokar nato citira, kaj je napisal biblični zgodovinar Adkinson o racionalističnem humanizmu:

„Ko se oziramo, kot nam je danes mogoče, nazaj na štiri sto let razvoja (po renesansi, op. p.), vidimo, da je človeška misel na vsaki novi stopnji napredka odpravila Boga kot nepotrebno domnevo iz vsakokratnega območja raziskovanja. Kopernik in Newton sta ga odpravila iz vesoljstva, Darwin iz življenja, Marx iz zgodovine, Freud pa še iz zadnje utrdbe duha in duše.“

Nato pa nadaljuje dr. Zalokar: „Tako se je človek znašel brez dostojanstva biti in mu je ostalo zgolj umišljeno dostojanstvo njegove minljivosti. Absolutno v sebi je imenoval laž, slepilo, zablodo itd.“

V naslednjem odstavku nadaljuje: „Priznati si moramo, da je tako mišljeno in občuteno življenje človeka zelo žalostno. Dokler se je slepil z raznimi drobnimi maliki (denar, hiša, avto, položaj, uspeh, razni užitki), je še šlo. Če pa je vsega sit, ali če je zvest svojemu razsojanju spoznal praznoto in ničevost teh malikov, kaj ostane? Ostane praznina, naveličanost, nesmisel, obup in celo gnus. Puškin je to tako doživel:

„Cilja ni nikjer pred mano, duša prazna, prazen um. Mene muči neprestano Pustega življenja sum.“

Po teh razmišljanjih pride dr. Zalokar do ugotovitve:

„Tako se znova srečujemo z nazorskimi, filozofskimi, oziroma religioznimi vprašanji, ki bistveno vplivajo na naše vrednotenje življenja in smrti in konec koncev tudi na to, ali smrt iščemo in kako jo iščemo. Prav zaradi ozračja, ki bolesto sili v nesmisel in išče smrt, more človek poseči po vzorcu samomora in se ubiti, če je v svojem razkroju ali stiski prišel do skrajnih mej. Samomor postane vzorec za „rešitev“. Vemo pa, da so bila obdobja, ko so drugače gledali na samomor in na smrt in ko je bil odstotek tistih, ki so v skrajni stiski iskali smrt, manjši, saj so se očitno zatekali k drugim vzorcem in načinom reševanja iz stiske.“

ZA CERKEV NI PROSTORA

Slovenska komunistična partija gre brezobzirno mimo vseh za slovensko narodno življenje bitnih problemov, od katerih smo dva navedli v tem članku. Še več. Namesto da bi podpirala tiste, ki si prizadevajo poiskati rešilno pot tem problemom, jih pri tem celo ovira. Nad vse zgovoren je tale primer: Ljubljana ima danes trikrat več prebivalcev kakor leta 1945. Pri tem pa tri cerkve manj kot tedaj, ne da bi upoštevali samostanske kapele. Kanonik Glinšek je leta 1966 kot dekan mesta Ljubljane poslal urbanističnemu zavodu Skupščini

Actitud decidida

Desde que la subversión castrcomunista comenzara en América latina, dejó en todos los países su sello de terror. Atentados, muertes y secuestros han sido sus armas. Los gobiernos han debido apelar muchas veces a medidas extraordinarias, para poder asegurar la libertad y tranquilidad de sus pueblos y el normal desarrollo de la vida ciudadana.

Sin embargo hacia falta algo más, una acción conjunta de todos los países, para hacer más efectiva la lucha contra el terrorismo que amenaza seriamente el continente. En la reciente reunión de la Organización de Estados Americanos en Washington, se ha manifestado abiertamente esa necesidad. Pero numerosas naciones todavía no ven el grave peligro que para la democracia latinoamericana representa el terrorismo subversivo.

La Argentina, que en numerosas oportunidades ha llamado la atención sobre la amenaza ha visto disminuidas las posibilidades de una lucha conjunta, debido a la indecisión de otros países. Por ello la delegación argentina, junto con otras de Brasil, Paraguay, Ecuador, Guatemala y Haití abandonó la Asamblea.

Su actitud decidida la explica en una declaración, en la que expresa: „La República Argentina desea dejar bien clara su posición frente a las dudas que parecen existir de la necesidad de una amplia cooperación entre nuestros países para combatir el terrorismo.“

Odločno zadržanje

Odkar se je kastrokomunistična prevratnost začela v latinski Ameriki, je pustila v vseh deželah svoj pečat terorja. Atentati, usmrtnice in ugrabitve so bile njeno orožje. Vlade so morale večkrat poseči po nenavadnih ukrepih, da so svojim narodom mogle zagotoviti svobodo in mir, ter normalen razvoj družbenega življenja.

Kljub temu je bil potreben še korak naprej, skupna akcija vseh držav, da bi bitka proti terorizmu, ki resno ogroža kontinent, bila bolj učinkovita. O tem se je jasno govorilo na zadnjem zasedanju Organizacije ameriških držav v Washingtonu. A številne države se še ne zavedajo resne nevarnosti, ki jo terorizem predstavlja za latinskoameriško demokracijo.

Argentina, ki je že večkrat opozarjala na to nevarnost, je videla okrnjeno možnost skupnega boja, zaradi neodločnosti nekaterih držav. Zato je argentinska delegacija skupno z brazilsko, paragvajsko, ekvadorsko, gvatemalsko in haitijsko zapustila zasedanje.

Svoj korak je razložila v deklaraciji, kjer med drugim pravi: „Argentina želi popolnoma razjasniti svoj položaj, spričo dvomov, ki kakor zgloda obstojajo glede potrebe najširšega sodelovanja med našimi državami v boju proti terorizmu.“

Tito namerava v marec obiskati Vatikan

RAZGOVOR O TRETJEM SVETU

Francoska tiskovna agencija AFP je iz Vatikana v soboto, 30. januarja t. l. objavila naslednje poročilo:

Jugoslovanski predsednik maršal Josip Broz Tito bo v marec obiskal papeža Pavla VI., kakor pravijo v tukajšnjih verodostojnih krogih.

Tito bi moral obiskati Vatikan in Italijo lanskega decembra, pa je bilo njegovo potovanje v zadnjem trenutku odpovedano in sicer po izjavi italijanskega zunanjega ministra Alda Mora glede bivšega italijanskega ozemlja, ki je ob koncu druge svetovne vojne pripadlo Jugoslaviji.

Jugoslavija je smatrala to izjavo za „žalitev“.

Kakor poročajo, se je Vatikan ob tisti priliki počutil „močno prizadet“. Lanskega 11. decembra je objavil

sporočilo „upoštevajoč namene kakor razloge, ki jih je izrazila jugoslovanska vlada“, ko je odgovorila obisk.

Iz istih virov poročajo, da se bosta Tito in Pavel VI. razgovarjala o vprašanjih Tretjega sveta, mednarodnega mira in odnosov Svete stolice s socialističnimi državami.

Samo Kuba in Jugoslavija iz socialističnega bloka vzdržujeta odnose z Vatikanom.

Mihajlo Mihajlov spet pred sodiščem

NJGOV ČLANEK V NEW YORK TIMESU

Kakor je znano, je jugoslovanska komunistična partija prepovedala pisatelju profesorju Mihajlu Mihajlovu kjer koli objavljati njegova dela. Mihajlov je to prepoved svobodnega pisateljevanja znova kršil ter je bil minuli petek poklican na sodišče v Novem Sadu. Mihajlovo stalno bivališče je to slavonsko mesto. Na sodišču mu je bilo povedano, da je policija proti njemu vložila obtožbo, da je objavil neki članek v New York Timesu.

Mihajlov, ki je postal v mednarodnem svetu znan po svojih člankih „Moskovsko poletje“ in „Ruske teme“, ki sta bila objavljena tudi na svobodnem Zahodu, je bil zaprt do lanskega marca. Takrat je preстал tri in pol letni zapor, na katerega je bil obsojen, ker da je „širil lažno propagando in objavljati prepovedane članke v tujini.“

Sodišče mu je prepovedalo objavljati kar koli in kjer koli do marca 1974.

Mihajlov se je minuli petek zagovarjal na sodišču v Novem Sadu, da njegov članek, natisnjen v New York Timesu, ni političen. Sodnik, ki mu je sedaj Mihajlov podrejen, more naložiti obtožencu dva meseca zaporne kazni ali denarno kazen ali oboje skupaj.

Mihajlova mati Vera Mihajlova je skrivaj odšla iz Jugoslavije lanskega novembra. Novosadska policija ji je bila prej zaplenila potni list.

M. S.

Hudi udarci za latinskoameriško gverilo

IZGUBILA JE SVOJE GLAVNE VODITELJE

O latinskoameriških gverilcih se je lansko leto in januarja letos veliko govorilo in pisalo zaradi ugrabitv tujih diplomatov, ne pa zaradi njihovega političnega ali ideološkega vpliva, ki bi ga imeli na razvoj dogodkov v Latinski Ameriki.

Opazovalci menijo, da se komunistični gverilci zatekajo k ugrabitvam diplomatov, ker so nesposobni organizirati in izpeljati drugačne vrste vojaško ali politično akcije. Toda tudi pri tej svoji odvratni obliki političnega izsiljevanja naletavajo na vedno večji odpor. Celotno Brazilijo, kjer so imeli z ugrabitvami največje uspehe, začel je sedaj postavljati pogoje, da bi preprečil osvoboditev najtežjih kriminalcev iz zaporov. Tudi druge latinskoameriške vlade vedno odločneje nastopajo proti gverili. Vsem prednjači urugvajska vlada pod predsedstvom Areca Pacheca.

Ozadje nazadovanja gverilskih akcij je treba iskati v hudih udarcih, ki so jih posamezna gverilaka gibanja lansko leto doživela, predvsem iz izgubo svojih najposobnejših voditeljev.

Gvatemalska gverila je utrpela hud udarec s smrtjo svojih dveh glavnih vodij Luisa Turciosu Lime in Yona Sose. Perujska gverila se je zamajala s

smrtjo Viljema Lobatona in Luisa de la Puente. Bolivijska gverila je dobila najhujši udarec s smrtjo proslulega Che Guevare. Nedavno uničenje Tirofija v Kolumbiji smatrajo za preludij agonije kolumbijskih revolucionarnih oboroženih sil. Venezuelka gverila je izgubila svojega najmočnejšega vodjo Douglasa Bravo, vodja gverile v Nicaragi Fabian Rodríguez pa je bil pred kratkim ujet.

Tudi v Braziliji je gverila utrpela hude izgube. Po smrti glavnega vodje brazilske gverile Carlosa Marighele je enaka usoda sedaj doletela njegovega naslednika Joaquina Ferreira. Prav tako so brazilske mestne gverilske skupine doživle hude poraze z uničenjem njihovih krajevnih vodij Yoshitana Fujimora, ki je bil desna roka Carlosa Lamarca, katerega je tudi doletela roka pravice. Bil je eden najhujših brazilskih teroristov, ki je lastnoročno pobil več oseb. Brazilski policiji se je posrečilo likvidirati tudi terorista Eduarda Leite (Bacuri), ki je bil soudeležen pri umoru kap. Chandlerja, ugrabitvi japonskega konzula Nobua Okuchija in ki je sam pobil več članov svoje skupine, ker so se hoteli predati oblastem.

Pomladitev rimske kurije

80-LETNI KARDINALI NE MOREJO VOLITI PAPEŽA

Po internacionalizaciji, ki gre počasi naprej, kljub silnemu odporu in bojkotiranju s strani italijanskih državljani, je prišlo sedaj tudi do pomladitve rimske kurije. To želi doseči Pavel VI. z „motu proprio“, ki ga je izdal 21. 11. 1970, s katerim naj bi vsi kardinali, ki vodijo kako kongregacijo ali stalni urad rimske kurije sami od sebe podali ostavko na svoje mesto, čim dopolnijo 75 let starosti. 80 let stari pa ne morejo biti več niti člani kongregacij in organizmov rimske kurije; izgubijo tudi pravico sedeti v konklavu in voliti novega papeža. Prav tako velja za kardinala tudi „motu proprio“ z dne 6. avgusta 1966, s katerim so bili naprošeni župniki in škofje, naj podajo ostavko na mesto vodstva župnije ali škofije, čim dopolnijo 75 let starosti.

Vse do leta 1966 ni bila starost nikoli razlog za odstop z vodstva župnije, škofije ali organizma rimske kurije. Šlovi je rek nekega škofa, ki so mu očitali, da noče pustiti vodstva škofije, čeprav je zelo star. Dejal je: škofije se vodijo z glavo in ne z nogami! To je v neki meri res, kakor je po drugi strani tudi res, da razen posebnih izjem s starostjo niso samo noge, ki ne delujejo več dobro.

Neposredne posledice teh odlokov so ostavke, ki jih morajo in nekateri so jih že podali v roke papežu; kardinali, ki so izpolnili 75 let starosti in ki vodijo kako kongregacijo ali kar drug organizem rimske kurije, ali ki vodijo kako škofijo. Ti kardinali so:

Confalonieri, ki vodi kongregacijo za škofe; Marella, ki vodi vatikansko tajništvo za stike z nekristjani; Traglia, ki je kancler rimske Cerkve; Arriba y Castro, nadškof v Tarragoni v Španiji; Mac Intyre, nadškof v Los Angelesu v ZDA; Gonçalves Cerejeira, patriarh v Lizboni na Portugalskem; Caggiano, nadškof v Buenos Airesu; Vasconcellos Motta, nadškof v Aparecidi v Braziliji.

Toda tudi če bo papež njihove ostavke takoj sprejel, pa bodo smeli kardinali, ki so bili v kuriji in so presegli 80 let, še dalje hoditi in glasovati na sejah kongregacij in organizmov, katerih članov so bili.

S prvim januarjem 1971, ko je stopil v veljavo omenjeni motu proprio, je izgubilo pravico voliti papeža in biti v konklavu 24 kardinalov. Ti so:

Kardinali Giobbe, Costa, Nuneš, Feltrin, Cicognani, bivši vatikanski drž. tajnik, Cento, Heard, škot-pravnik, Lienart, dekan kardinalskega zbora Tisserant, Di Jorio, ki ga je Janez XXIII. imenoval za kardinala po antični tradiciji s tem, da mu je dal svoj kardinalski klobuk, ko je bil izvoljen za papeža, kardinal iz Tarragone, Arriba y Castro, Mc Intyre, Larraona, bivši prefekt redovne kongregacije, kardinal Frings iz Koelna, Irec Browne, bivši papežev uradni teolog, Grano, bivši nuncij v Italiji, Concalves Cerejeira, Beltrami, Roberti, Caggiano, Garibi v Rivera, Fornu, Ottaviani, biv. tajnik

Mednarodni teden

V ospredju mednarodnega zanimanja je bila prejšnji teden spet Afrika. Z arabskega dela Afrike, se pravi s severa, se je težišče preneslo v ekvatorski pas črne celine vsled dogodkov, pred katerih krutostjo se je zgrozil ves civilizirani svet.

Vsled neuspele invazije lanskega novembra proti Gvineji, ki so jo izvedli nasprotniki gvinejskega režima s pomočjo kolonialnih oboroženih sil iz sedanjne portugalske Gvineje, je prišlo pred sodišče v Conakry, glavnem mestu Gvineje, več desetih zarotnikov, med njimi tudi katoliški škof Tchidimbu. Sodišče je zarotnike skupno s škofom obsodilo na smrt. Pozneje je škof spremenilo kazen na dosmrtno prisilno delo, ostalih 59 obsojencev pa je bilo usmrčenih.

Pavel VI. je usmrtitve označil za „strašne in neusmiljene“ in dodal, da je bilo škofu Tchidimbu „sicer rešeno življenje, toda ne vrnjeni svoboda in čast.“

Conakry je središče gverilskih akcij v Afriki ter je gvinejski predsednik Sekou Touré pokrovitelj uporniških gibanj predvsem proti portugalskim kolonialnim posestim v Afriki.

Z dekolonizacijo Afrike so se v novonastalih neodvisnih afriških državah pojavili različni črnski narodni voditelji, ki so jih podpirale množične stranke. Toda v zadnjih letih je vedno večja tendenca k nadomestitvi teh vodij z nacionalističnimi vojaškimi voditelji, ki jim gódi naserezim in moderna oborožitev. Tako so bili z vodilnih položajev že odstranjeni naslednji civilni črnski predstavniki: Balewa v Nigeriji, Olimpio v Togo, Nkrumah v Gani in prvi med njimi Lumumba v Kongu. Večina od njih je bila umorjenih, nekateri pa samo odstavljani. Prejšnji teden je taka usoda doletela še ugandskega predsednika Oboteja, ki ga je zamenjal v predsedniški palači gral. Amin.

Pred dobrim desetletjem se je 30 od 34 afriških držav osamosvojilo. Devet od teh ima sedaj vojaške vlade, ostale pa civilne režime, ki pa so nekateri stabilni, drugi pa močno zrahljani. V 28 afriških državah so imeli že državne udare ali revolucije, odkar so postale samostojne.

„PREKVALIFIKACIJA“

Po podatkih zveznega zavoda za statistiko je v Jugoslaviji najcenejše meso ovčatina. Teoretično jo je mogoče kupiti že po 10 din za kg, praktično pa ne, ker jo mesarji takoj „prekvalificirajo“ v jagnjetino, ki jo prodajajo po 15 dinarjev.

sv. oficija, rojen 1890, Callori di Vignale, Vasconcellos Motta.

Prenekateri, zlasti v Rimu živeči, so močno protestirali proti papeževemu odloku. Nekateri se še sedaj trudijo z vsemi močmi, da bi ga papež prekalil ali vsaj ublažil. Javno so pisali proti zlasti Tisserant in Ottaviani.

„Jaz ljubim svojo domovino kakor mater svojo. Sin ne ljubi matere, ker je imenitna, gosposka, bogata; ne ljubi je tem bolj, čim več mu je dala; ljubi jo, zakaj? Sam ne ve, ljubi jo, ker jo mora ljubiti, ker ne more drugače.“

Josip Stritar, Pogovori, 1876, 2

Apolo 14 mirno naprej

PRISTALI BODO MED GORAMI

Kot je bilo napovedano, je vseмирška ameriška ladja Apolo 14 odletela na svojo pot proti luni v nedeljo, 31. januarja. Tedaj se je začela nova odiseja, ki bo v teku dveh tednov vzbujala zanimanje in napetost po vsem svetu.

Izstrelitev, ki se je nekoliko zakasnila, je potekla v redu. Neprilike so se pričele potem, ko so bili trije astronauti že na krožni poti okoli zemlje. Tedaj so morali prekopiti ladjo Apolo in modulo „Antares“, pa se jim je ta postopek večkrat ponestrelil. Ko so mnogi že obupali, da bi se pot na Luno posrečila, je prekopitev nenadoma uspela in pot se je mirno nadaljevala.

Časopisi so sicer pisali o možnosti,

da bi iz Houstona ukazali astronautom vrnitev, ne da bi poizkusili pristati na Luni. A z Zemlje so ugotovili, da vse naprave v Apolu delujejo odlično, in ukazali, da se celotni program izpelje.

V petek, ob 6.16 (argentsinski čas) bo „Antares“ pristal na lunini površini in pet ur kasneje bo Alan Shepard, kot peti človek stopil na lunina tla.

Shepard in Mitchel imata precej težko nalogo: izpolniti morata številne znanstvene poizkuse in temeljito raziskati okolje kjer bosta pristala. Vendar v Houstonu upajo, da bo vse poteklo odlično po pripravljenem načrtu in brez neprilik.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

KOMISIJE ZASEDAJO

Februar se je začel za Argentino v znamenju dialoga. V ponedeljek 1. so v prostorih drž. tajništva za delo pričele zasediti paritarne komisije, t. j. predstavniki delodajalcev, delavcev ter vlade, ki jim je v teku dveh mesecev določiti bodoče povišice delavskih plač in ostale podrobnosti kolektivnih delavskih konvencijev.

Odkar je leta 1966 prevzel predsedstvo države general Onganía, so plače zamrzile. Povišice je določala vlada in sicer enake procenote za vse panoge. Sedaj se je končno izpolnila želja in zahteva sindikatov: vsak gremij posebej se bo s podjetniki pogajal o delu in plačilu.

Vendar je možnost resničnega dialoga zelo majhna. Vlada je sicer obljubila, da bo pri pogajanjih pustila enim kot drugim proste roke, a indirektno so krogi ekonomskega ministrstva namignili, da v sedanjem stanju gospodarstva povišice ne more presegati 16% brez hudih inflacijskih posledic. To bi prineslo povišico le za 10%, kajti ostalih 6% teče že „na račun“ od prvega januarja. Temu nasproti pa so delavci prišli na zasedanja z zahtevami, ki se sučejo v višini 45% do 200%. Pogajanja bodo ostra in le zakonski rok bo preprečil, da se ne bodo razvijala v nedogled.

Kakor vlado skrbi potek pogajanj, tako je skoro zagotovljen dvomesečni sindikalni mir. A medtem je politična pozornica zelo napeta. Odkar je 22. januarja dr. Oskar Alende po sestanku s predsednikom Levingstonom in notranjim ministrom Aguirrejem ostro na-

padel tuje monopole, ki rovarijo v škodo države, se v ozadju gibljejo nemirne sile.

Dr. Oskar Alende je bivši guverner province Buenos Aires, najbogatejša province v državi. Njegova vladna doba je bila izredno posrečena. Zadnje čase se je tudi govorilo, da mu bo vlada ponudila mesto komisarja, t. j. guvernerja „po dekretu“ te province. Dr. Alende je tudi glava močne politične frakcije, t. j. bivše intransigentne radikalne stranke. Njegove jasne besede (povedal je, kar vsi vedo, a si malokdo upa povedati), predstavljajo močno zaslobo vladi, ki take podpore življenjsko potrebuje. Alende je namreč tudi izrekel priznanje delu Argentinske revolucije in svetoval, da je delo treba le še poglobiti. Seveda je tudi izjavil, da volitve trenutno niso potrebne, in sploh niso koristne, dokler se načrti revolucije ne izpeljejo do konca.

O načrtih in delu revolucionarne vlade so razpravljali tudi predsednik in komandanti vseh treh rodov vojske v nedeljo 31. januarja zvečer. Pomenek je trajal pet ur in ugibanja je bilo na pretek. Nekateri opazovalci so pisali najbolj neverjetne zaključke o možnih nesoglasjih v vladi.

Dejstvo je le, da obstajata v obo-roženih silah dve tendenci: ena za čimprejšnje volitve, na podlagi trenutnega prijateljstva peronistov in radikalov, druga pa zahteva poglobitev revolucije, to je, nadaljevanje dosedanj pot z večjo ljudsko zaslobo, delno po vzoru perujskega in bolivijskega režima. V tej luči dobi tudi propagandna kampa-nja ob Alendejevih izjavah svoj pomen.

Ozadje zmage čilske KP na lanskil predsedniških volitvah

Vsestranska infiltracija

Čilska KP je po porazu Salvadorja Allendeja leta 1958 spremenila svojo strategijo, da bi na vsak način preprečila nov poraz leta 1964. Castrova zmaga na Kubi januarja 1959 ji je dala nov zagon. Znano je, da v začetku komunistična partija ni imela svojih zastopnikov v kastrističnih silah na Kubi. Tudi latinskoameriški komunisti se niso zanj navduševali. Toda po Castrovi izjavi, da je in da je vedno bil „marksist-leninist“, so komunistične partije takoj stopile z njim v stik. Čilska komunistična partija za njimi ni zaostajala ter so njeni odposlanci začeli vedno pogostejše potovati v Havano. Sledili so jim tudi čilski socialisti, med katere šteje sedanji čilski predsednik Allende.

Po predsedniških volitvah leta 1964 je čilska KP, kljub svojemu porazu, pokazala svojo izvrstno organizacijo ter so se demokratske čilske sile začele vznemirjati pred komunistično-socialistično nevarnostjo. Ta je obstajala predvsem v njeni vsestranski politični delavnosti in po usrešni penetraciji v vse plasti čilskega življa.

Te iste demokratske sile pa se niso bale nove krščansko-demokratske vlade, ki je bila pravkar izvoljena. Ta je menila, da bo pridobila popolno sodelovanje levičarskih sil za nekatere toč-

ke svojega programa, ki so bile: agrarna reforma, šolska reforma, podpravljanje bakra in množične graditve stanovanjskih hiš za prebivalstvo z nizkim zaslužkom.

Toda Freijejeva vlada je dosegla samo sodelovanje marksistov za agrarno reformo. Znotraj krščanske demokracije so postajale nekatere skupine nezadovoljne z akcijo predsednika Freia. Nastala je notranja opozicija, ki sta jo vodila senatorja Gumucio in Jerez ter podpredsednik Instituta za poljedelsko-živilnorojski razvoj Jacques Chonchol. Poleg teh se je formirala v krščanski demokraciji še tretja skupina, pod vodstvom poslanca Luisa Maira in senatorjev Benjamina Prada in samega Radomirja Tomića, ki je simpatiziral s to levičarsko vejo krščanske demokracije. Prva skupina se je po strankinem kongresu, na katerem je ostala v manjšini, ločila od stranke in formirala tkim. Movimiento de Acción Popular Unido (MAPU), ki se je pozneje vključil v Ljudsko skupnost (Unidad Popular) levičarskih strank.

Ob predsedniških volitvah lansko leto to je MAPU podarila kot predsedniškega predkandidata Jacquesa Chonchola, z rezultatom, ki je že znan. „Terceristi“ (Tomić, etc.) so ostali znotraj krščanske demokracije, toda so

bili vedno pristaši sodelovanja z Unidad Popular ter so sedaj najboljši zavezniki Salvadorja Allendeja v čilskem kongresu.

Kateri so bili mejniki, ki se jih je posluževala čilska komunistična partija, da je dosegla relativno večino 1,4 odstotka v predsedniških volitvah 4. septembra lanskega leta, s katero sedaj skuša dokončno uničiti demokratske sile v Čilu?

Za dosego svojega uspeha je čilska komunistična partija začela z vztrajno infiltracijo vseh čilskih demokratskih ustanov ter je tako mogla uresničiti svoj namen in sicer z naslednjimi akcijami:

1) Vrinila se je v socialistično stranko in jo razdelila, izkoriščajoč spore med Salvadorjem Allendejem in Radlom Ampuerom. Socialistična stranka je danes razdeljena v Socialistično ljudsko stranko in v Čilsko socialistično stranko.

Vrinila se je tudi v staro Radikalno stranko ter jo razdelila v dve frakciji: danes obstajata čilska radikalna stranka in stranka Radikalna demokracija, v kateri delujejo marksistično pobarvani radikali.

Vrinila se je in razdelila krščansko-demokratsko stranko ter danes obstajajo: Movimiento de Acción Popular (MAPU), „terceristas“ (levičarji) v stranki sami in strankina desnica. Med tema dvema more vsak trenutek priti do popolne ločitve.

2) Čilska KP se je tudi posrečilo vrniti se v skoro vse čilske univerze, med katerimi so najbolj prizadete: čilska državna univerza, katoliški univerzi v Santiago in Valparaiso, Severna univerza, univerza v Concepción, Tehnična državna univerza, Južna univerza in univerza Santa María v Valparaiso. V vse te univerze je vrinila marksistične profesorje ali ostalo univerzitetno osebje. V nekatere univerze je vrinila celo marksistične rektorje. Partiji je tudi uspelo zmagati v nekaterih študentskih organizacijah ter je ta mladina sodelovala v stavkah in na mitingih, formirala udarne brigade, ki so z izgovorom, da se borijo za „univerzitetno reformo“ ali za „univerzo, ki bo za vse“, povzročale incidente in hudo škodo v javnosti.

Čilsko državno univerzo, ki so jo osem let vodili krščansko-demokratski študenti, je partija leta 1969 dobila v svoje roke ter ji je uspelo, da je končno čilska študentska zveza izvolila za svojega predsednika bojevitega komunisto Aleksandra Rojasa, ki je eden najbolj udarnih voditeljev pri razlaščenju zasebnih posestev skupno z nekaterimi levičarskimi prevratniškimi skupinami.

Tudi katoliška univerza v Valparaiso je zamenjala na vodstvu študentov krščansko-demokratskega predstavnika z „mapucistom“ (MAPU) Jaime Epandom. Marksistični taktiki je doslej ušla samo katoliška univerza v Santia-

go, kjer se je študentom posrečilo izvoliti za predsednika Študentske zveze na univerzi Hernana Larraina in to kljub udarcem, ki jih ta študent dobiva s strani tkim „univerzitetne levice“, ki jo je partija organizirala na sami katoliški univerzi.

Šolska reforma, ki jo je zagovarjala krščanska demokracija, je partiji služila kot najboljšo sredstvo za njeno penetracijo na univerze. Prišlo je do neverjetnih razpletov. Na univerzi v Concepciónu se je elementom tkim. Movimiento de Izquierda Revolucionaria posrečilo, da so morali vsi krščansko-demokratski profesorji svoje stolice izprazniti. Že več let prej pa so sploh levičarski študentje in profesorji sami odločili o podeljevanju štipendij, ki jih je univerza dobivala od mednarodnih univerzitetnih ustanov iz zahodnih držav.

3) Čilska KP se je vrinila tudi v ustanovo, ki jo je krščanska demokracija imenovala „Promoción popular“. S to ustanovo je Freijejeva vlada name-ravala dvigniti družbeno in gospodarsko raven revnega prebivalstva in organizirati tkim. materinske centre, kjer naj bi se čilska žena usposobila za boljše življenje. V vseh središčih te ustanove je kandidat Unión Popular na volitvah premagal Radomirja Tomića. Celotno kandidat tkim. „desnice“ Alessandri je v več delavskih okrajih dobil

(Nad. na 3. str.)

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Slovensko filmsko podjetje „Vesna film“ je posnelo celovečerni film „Na klanecu“ po istoimenskem romanu Ivana Cankarja. Premiera tega filma, ki ga je režiral in pripravil scenarist Vojko Duletič, je bila na Vrhnikih 28. januarja.

MURSKA SOBOTA — Radioamaterji v Murski Soboti bodo 1. maja predstavili „Pomurski četrti TV kanal“. Rojstvu tega mini TV študija je botroval soboški radioklub s sedmimi podelskimi sekcijami in 234 člani. Uresničitvi je pomagala tudi soboška občina, radgonsko podjetje za elektroniko ELRAD ter ljubljanska RTV. Soboški TV bo oddajala lokalne oddaje pod naslovom „Dogodki tega tedna v Pomurju“, imajo pa še večje načrte, celo o barvnih oddajah se menijo. Oddajo bodo lahko gledali v vsem Pomurju in delu severnovzhodne Slovenije.

LJUBLJANA — Teatro universitário de Cámara iz Barcelone je gostoval v Ljubljani; pokrovitelj gostovanja je bil Radio študent in Forum. Igralci iz Barcelone so uprizorili delo Antonina Artauda „Los Conci“ in recital španske poezije.

BOHINJ — Pred leti je bilo veliko prahu zaradi velikega hotela v Bohinju, ki ga je hotel zgraditi hotel „Lev“ iz Ljubljane. Ugovarjali so ljubitelji naravnih lepote; razburjenje se je polagoma poleglo, urbanisti pa so iskali nov prostor za hotel. Našli so ga pod Rudnico za cerkvico Sv. Janeza. Praviijo, da je ta prostor boljši in da novi hotel-ski velikan ne bo kvaril narave. Po novem razpisu za gradnjo hotela ima največ izgledov načrt arhitekta Ravnikarja. Hotel bo imel 483 postelj ter 53 francoskih in v skrajnem slučaju še 157 dodatnih ležišč. Ob hotelu, ki bo seveda imel restavracijo, zajtrkovalnico, dnevnico in nočni bar, aperitiv bar, kmečkostilno ter dva salona in dvorano, menjalnico, trgovino in brivnico, bo še dependansa s 110 ležišči, ki se bo arhitektonsko ujemala s hotelom. V dependansi bodo stanovali delavci, zaposleni v hotelu. Izpred hotela bo tudi več žičnic. Hotel naj bi zgradili do konca leta 1972. ves dopolnilni načrt pa naj bi bil izveden do 1975.

LJUBLJANA — Slovenski dramatik Ivan Mrak je na razpis židovskih verskih občin v Jugoslaviji prejel nagrado za himnično tragedijo Herodes Magnus. V razpisu je bilo rečeno, da pridejo v poštev literarna dela, v katerih te v ospredju kak usodni trenutek židovske zgodovine. Drama seveda širšemu krogu ni znana, toda avtor jo bo skušal izdati v bližnji bodočnosti.

ŠKOFJA LOKA — Gorenjska predilnica Škofja Loka je predlagala v odprtem pismu Akademiji za gledališče,

OZADJE ZMAGE ČILSKKE KP NA LANSKIH PREDSEDO. VOLITVAH (Nad. z 2. str.)

več glasov kakor krščansko-demokratski kandidat.

4) Organizmi tkim. občine, na katere je razdeljen čilski provincijski sistem, so bili prej domena krščanske demokracije in socialistične stranke. To je veljalo predvsem za industrijske okraje. Na volitvah leta 1970 pa so npr. v Arica, Antofagasti, Atacami, Coquimbu, Valparaisu in v Concepciju krščanski demokrati izgubili. Tudi večino volilnih sindikalnih položajev, mest na občinah so dobili v roke marksisti. bodisi komunisti ali socialisti. Danes je le nekaj malega teh položajev v rokah krščanskih demokratov ali drugih demokratskih sil.

5) Velike akcije v zvezi z agrarno reformo, ki jo je propagirala krščanska demokracija, so komunisti izkoristili v svoj prid. Skoro vsi kmetijski predeli, ki so jih smatrali za Tomičevo veliko volilno rezervo (tako je govoril v svojih volilnih govorih) so postali plen komunistične partije. Allen-de je zmagal z veliko večino v glavnih kmetijskih predelih države, za katere so menili, da stojijo trdno za Tomičem: Colchagua, Curicó, Maule, Ñuble in Bio Bio. Samo Alessandri je dosegel volilne zmage v nekaterih predelih, kakor: Cautin, Malleco in Osorno. Tomič je bil poražen v vseh provincinah, v katerih prevladuje kmečki življenj. brez izjeme.

(bo še)

radio, film in televizijo, naj v spomin na gledališkega igralca Staneta Severja ustanovi Sklad Staneta Severja. V ta namen je prispevala 5.000 din, istočasno pa je podjetje pozvalo še druga slovenska podjetja, naj prispevajo v ta sklad, ki naj ustvari podlago za nagrajevanje najboljših dosežkov na področju gledališke kulture.

LJUBLJANA — Državna založba Slovenije je izdala umetniško knjigo Slovenski impresionisti. Knjiga ima 212 strani velikega formata z uvodno študijo akademika Franceta Steteta in barvnimi reprodukcijami najpomembnejših del Riharda Jakopiča (36 slik), Matija Jame (21 slik), Ivana Groharja (16 slik) in Mateja Sternena (18 slik). Slike je izbral prof. Stele, knjigo pa je opremila in uredila Nadja Furlanova.

CELJE — Bodoča tovarna titanovega dioksida, ki bo prva tovrstna tovarna v Sloveniji in Jugoslaviji, že dobiva dokončne oblike. Pri tovarni sodelujejo partnerji iz Vzhodne Nemčije in Francije, montažo pa izvajata Minel iz Beograda in Hidromotaza iz Maribora. Tovarna bo imela letno zmogljivost 25 tisoč ton belega pigmenta; poskusno bo začela obratovati šele čez dobro leto. Investicijski stroški so od preračunanih 285 milijonov dinarjev zrasti zaradi nekaterih podražitev gradnje in tehnoloških sprememb na 361 milijonov dinarjev.

OD 30. DEC. 1970 DO 8. JAN. 1971:

Ljubljana: Alojzija Tomec r. Lavrič; Viljem Bončar, graf. delavec; Jože Hribar, žel. uradnik v p.; Marija Hutar (74); Ana Iljaž r. Pustak; Stojan Spruk; Franc Brank (73), upok.; Stanislav Moravec, upok.; Franciška Suhadolc r. Trnovc; Bruno Humar; Janez Sabo, upok.; Ivana Debevec r. Leben (86); Viljem Pleško, upok.; dr. Borut Režek, odvornik; Valentin Gostič, upok.; Avralija Lončina r. Maver; Albina Thaler, poštna urad. v p.; Ivan Doljak, zemljiškoknjižni referent v p.; Franc Krebs; Peter Ropert, upok.; Ljudmila Černe, učiteljica; Marija Gamera r. Šušteršič (83); Viktor Fabjan, carinski inšp. v p.; Marijan Kastelic, elektr. instalater; Ursula Krušnik r. Painter; Janez Petterca, šofer; Marija Zatljer, Pirčeva iz Kleč; Maks Zaletel, litograf. risar; Tonči Leskovar; Jožica Kremžar r. Skol; Roza Vrančič r. Doroš (83); Janko Semrajc; Peter Kocijan, monter v p.; Stazika Skapin; Jure Pasler; Ferdo Zabavnik, car. inšp. v p.; Vili Pfundner, kemik; Stanka Cerar r. Jelovšek; Roko Lasan, b. gostilničar; Alojzij Jug, upok.; Julka Sajovic r. Mlač.

Maribor: Stana Gregoretič, ravn. posebne šole v j.; Anton Korošec (74), upok.; Julijana Kodala (81), upok.; Ana Vešič (90), upok.; Jožef Zakrajšek, uslužbenec; Marija Beranič (72), gospodinja; Ivan Plajnišek (62); Karel Lorber, uslužb.; Jože Grajzel, uslužb.; Ivan Šorli (78), inženir v p.; Amalija Klančnik, upok.; Marija Vauda (69), upok.; Draga Wernig (73), gospodinja; Julijana Golob (93), upok.

Drugi kraji: Albert Babor, pismo-noša, Dragatuš; Jože Božjak, prodajalec, Trbovlje; Marija Fabijan, Zg. Besnica; Miro Oven, direktor Fructala, Ajdovščina; p. Bogdan Markelj, župn. upravitelj v Mošnjah, dolgoletni gvar-dijan na Brezjah; Antonija Semeja r. Černivec, Črnuče; Ivana Poglajen r. Volk (78), Litija; Anton Pečlin, Škofja Loka; Ivana Petrinja, Petrinje; Ivana Volk vd. Požar r. Mavec, Izola; Ivan Korošec, Goljek; Pavla Pfeifer r. Grilc.

Še en glas s kordobskih hribov

San Esteban, 23. jan. 1971.

Dragi gospod urednik! Predno odidem s tega koščka domovine, bi Vam rad napisal še nekaj besed.

Morda boste rekli, da pretiravam, ko imenujem Počitniški dom dr. Hanželiča „košček domovine“. Toda verjemite mi, da zasluzi to ime. V teh treh tednih, ko sem bival tu s svojo ženo in vnukinjo Lučko, sem živel pravo slovensko življenje od jutra do večera, iz dneva v dan. Ze sam prijazni sprejem, pozdravi znancev (vsi smo se med seboj poznali) napravijo prijeten in domač občutek. Povsod slišiš slovensko besedo. V vsem Počitniškem domu ni nobenega televizijskega aparata; in prav je to, saj imamo v ostalem času dovolj teh napadov na oči in ušesa.

Žel, da po odhodu otroške kolonije ni bilo več tistega levega slovenskega petja, ki nam je širilo srce, in tistih lepih nastopov naših otrok, pri katerih smo občutili pravo srečo. Ni več tu gđ. Anice Šerrov, ki je vse to organizirala in vodila, ni več tu g. Olav Omahnov, niti gđ. Nine Pristovnik, niti gđ. Cvetke Malalan in tudi ne g. Francka Breznikarja, ki so nam z otroško kolonijo ustvarjali pristno slovensko življenje.

Košček domovine je ta Počitniški dom tudi zato, ker nam njegova okolica z gorami, dolinami in potoki pričara sliko domovine. Res niso to Julijske Alpe niti Karavanke in doline niso

Osebnosti

Poroka: V soboto, 30. januarja, sta se poročila v cerkvi Marije vedne Pomoci v San Miguelu Vinko Zarnik in gđ. Ljudmila Rupnik. Za priči sta bila g. Kristina Jerovšek roj. Zarnik in Jože Rupnik. Poročne obrede je med sv. mašo opravil ženinov brat g. Andrej Zarnik.

† FRANC POLIČNIK

Dne 21. januarja je umrl zadet od ne. srčne kapi v Boulogne 67-letni štajerski rojak Franc Poličnik. Ker ni

Družabna prireditev „Duhovnega življenja“

V 38. letu svojega življenja in plodnega delovanja je verska revija „Duhovno življenje“ povabila slovensko buenosairesko družino v nedeljo 31. jan. na družabno prireditev. Izredni obisk je pokazal priznanje in ljubezen, ki ju revija zaradi svojega neprestanega prizadevanja med nami uživa.

Prireditev je bila tudi letos na zeleni Pristavi, ki je kljub temu, da so se začela ob levi strani vhoda gradbena dela za novi dom, ostala še vedno senčna. Čeprav je res, da sta si „Dž in dež prijatelja in si rada nagajata“, kot so lani prireditelji napisali, je bila letos vrsta na lepih vremenskih odnosih in so bili obiskovalci nagajani z najlepšim dnevom.

Začetek in vrh je imela tudi tokrat prireditev v opoldanski službi božji, ki jo je daroval delegat in odgovorni urednik Dž msgr. A. Orehar. Njegove misli iz govora prinašamo na uvodnem mestu.

Opoldne in skozi ves dan so bili gostje deležni pozorne in izbrane po-

imel svojcev, je ležala skrb na nas vseh za dostojen pogreb. Prav lepa hvala družinama Dragan in Pahor za vso pomoč, ter sosedom domačinom za zbiranje za venec. Iskrena hvala tudi vsem njegovim znancem in prijateljem iz Villa Ballester, Olivos, San Isidro in Tigre, ki so prišli pokojnika kropiti in ga spremili na pokopališče. Iskreno se zahvaljujemo g. duhovniku iz fare Boulogne za podelitev sv. olja ter župniku za opravljeno sv. mašo za pokojnika.

Se enkrat prav lepa hvala vsem. Dragi Franc pa naj v miru počiva!

Tršan Janez

strežbe, ki med celotno priznано ureditvijo vsako leto odlikuje to prireditev. Popoldanske ure so se stekle v novih srečanjih in poskušanju sreče pri bogatem srečevalu in otroškem ribolovu. Na večer je bil javljen izid nagradnega žrebanja naročnikov Dž, ki ga pripravi revija v vzpodbudo za tekočo poravnavo naročnine. Letošnji izbranci so: Kazimir Keber, Ivanka Puhek, Jože Korošec, Pavla Zazula, Mici Vidmar, Zupan Herman st., Anica Kosanc, Franc Klemenc, Ludvik Osterc in Anton Urbančič. Med mladimi pisci v Božje stezice je sreča izbrala sledeče: Stražišar Pavle, Uršič Silviya, Fajfar Veronika, Kremžar Veronika, Kremžar Marjanka, Pavlič Irenka, Pavlovčič Lučka, Dolinšek Helena, Irena Rupnik, Janez Petkovšek, Marko Breznikar in Monika Mavrič. Izžrebane so bile tudi številke vstopnic: 716, 598 in 1163.

Še do poznih ur so se rojaki pomudili na Pristavi, ob veselem pomenku s prijatelji in znanci, nakar so se v prijetnem vzdušju razšli.

SLOVENC I P O S V E T U

AVSTRALIJA

Božič v Merrylandu

Božič so avstralski Slovenci praznovali lepo, kot je že njihova navada. Polnočnica in prelepe slovenske pesmi so ji dale svoj pečat.

Še pred božičem pa, 20. decembra, na zadnjo adventno nedeljo, pa so slovenski pevci, pod vodstvom g. Klakoderja, nastopili iz izbranim programom v Candle Light Festivalu v Hyde Parku. Uspeh je bil prav lep. Zlasti še, ker so pevci in pevke nastopili v narodnih nošah, ki so bile Avstralcem menda še bolj všeč kot petje samo. Vsekakor je slovensko ime ponovno bilo lepo zapisano v javnosti.

„Štefanovanje“ je tudi že tradicionalno v Merrylandu. Letos je ta družabna prireditev izredno lepo uspela. Dobiček, ki ga ni bilo malo, pa je namenjen za gradbo slovenskega doma v Merrylandu.

Sp. Prapreče; Donko Masterl, tajnik Instituta Tomos, Koper; Emil Brvar, upok.; Zagorje; Matilda Nendl r. Tram-puš, učit. v p.; Celje; Jakob Česnovar, fin. v p.; Brežice; Vincencija Osolce, Kamnik; Roman Poljšak, ključavničar, Celje; Ivan Hvastija, upok.; Savlje; Karolina Kralj, Zagorje; Mihael Papež, upok.; Čepelje; Luči Sedmak r. Sirk, Piran; Marija Jakop (84), upok.; Vevče; Marijeta Arko r. Jakob, učiteljica, Sp. Polskava; Franciška Verbič, Kamnik pod Krimom; Marija Jančigaj, Mengeš; Ing. Josip Boncelj, univ. prof., Železniki; Marija Jelovšek (90), žel. v p.; Rudnik; Franciška Perdan r. Mejac (83); Zalog; Nande Dragar, upok.; Laško; Ivan Mušič, kov. mojster, Loka; Marija Kovačič, Presejce; Ivana Anžlovar r. Krašovec, Petrušnja vas; Aniša Čarman r. Mav, Črnuče; Janez Ceglar, tesar v p.; Šentlovrenc; Marija Arnežič r. Sagadin (84), Ptuj; Rudolf Brunček, Kresnice.

FRANCIJA

Iz življenja Slovencev v Pas-de-Calais Praznik Sv. Barbare je zbral lepo število naših rudarjev k službi božji v zahvalo in priporočilo za varstvo v bodoče. Zakuska po maši je potekla v res bratskem vzdušju.

Izseljenska nedelja je zbrala rojeke na proslavi in miklavževanju v dvorani „Mlinar“ v Fouquieres-sous-Lens. Zelo je večer poživil orkester „Valetič“ iz Liévinu in komični prizor „Marela“, ki ga je dovršeno predstavila družina Polin iz Ruiz. Sv. Miklavž je bil za vse zelo radodaren.

Božično skrivnost so rojaki lepo doživeli v družinah in v cerkvi, kjer je bila služba božja in obhajilna miza res lepo obiskana. V Liévinu in Bruay-en-Artois pa je bila polnočnica skupno s francoskimi verniki.

V Mericourt-Mines sta sklenila zakonsko zvezo Drago Babič in Marija Has. Obilo sreče in božjega blagoslova.

Razno

G. Jakobu Zaklju iz Clevelanda, o katerem smo v zadnji številki poročali, da je zbolel, se je zdravstveno stanje toliko zboljšalo, da je že zapustil bolnišnico. Želimo mu skorajšnjega popolnega okrevanja.

Rev. Jože Cvelbar iz Bridgeville je ob priliki, ko je poslal naročnino za naš list kar za tri leta, naročil tudi „prelepe dolenske pozdrave vsem Notranjem in Gorenjem“.

POIZVEDBA

Franc Sleve, po domače Kotnik, pri Kamniku, staronaseljenec. Če kdo kaj ve o njem naj sporoči na naslov:

Primož Bodaj
Moreno 104, Billingham
San Martín
Buenos Aires

Poletna sezona opernega gledališča Colón

Gledališče Colón je objavilo načrt bližnje poletne sezone, ki bo v dvorani Martín Coronado mestnega gledališča San Martín (Corrientes 1530) in v Roredalu v palermških vrtovih.

Poletna sezona se bo začela s 6. februarjem, končala pa ob koncu marca. Prva predstava bo posvečena baletu in sicer bodo postavili na oder Corallio-Adamovo „Giselle“ z buenosaireskim Filharmoničnim orkestrom in Colonovim plešnim zborom. Nato bodo plesali še drug balet iz svojega repertoarja: Suite en blanc, Anabel Lee, Ognjeni ptič. D'ivertimento in Don Juan de Zarissa. Krstno izvedbo bo doživelo baleto deo lo Spiritu tuo glasbenika Bruna D'Astolija s koreografijo Antonia Truyola.

V tem času bodo vprizorili tudi tri komorne opere. Najprej Svet lune, ki jo je na Goldoničovo besedilo uglasbil Haydn in jo bo dirigiral Enrique Sivieri, režiral pa Sara Ventura. Peli jo bodo Anrel Mattiello, Helena Arizmen-di, Myrtha Garbarini, Silvia Baleani, Renato Sassola, Susana Rouco, Bruno Tomaselli, Nino Falzetti, Enzo Espó-sito, José Crea in Juan Zanín. Prva predstava bo 14. februarja.

Vsak teden ena

V PREGNANSTVO

Igo Gruđen

Počasi vlak je vozil vzdolž ograje, ob nji negibno straža je srepela, pojoč odšli smo v nepoznane kraje.

Ko pesem stihoma je onemela, v zamreženem je oknu kakor v sanjah domača zemlja mimo nas hitela.

Na Krasu sneg je ležal po kotanjah, a že cvetelo je na vsaki jasi, kjer sem, otrok, oziral se po kanjah.

Čim bliže sem prihajal rojstni vasi, vse bolj otožen bil sem od spomina: kam ste odšli, mladostni srečni časi?

Odprla se je v soncu Nabrežina: zvonik, pod njim moj dom — in kot bi trenil, se zableščala je morja gladina.

Ko vlak čez most je iz postaje krenil nad polje, polno mandeljinovih cvetov, s solzo v obeh se zanje nisem zmenil: pod sabo sem zagledal grob očetov.

Pred dvajsetimi leti v „Svobodni Sloveniji“

1. februarja 1951. — št. 4

AMERIŠKI PAKETI

Tone Seliškar, za „narodno osvobojenje“ zelo zaslužen mož, se je v ljubljanskem „Poročevalcu“ zelo razhudil nad „eno zelo žalostnih razvad naših ljudi“, t. j. da „mnogi žično nadlegujejo rojake v Ameriki za pakete“. Može pravi, da je ta „razvada“ dobila značaj ostudnega beračenja in izsiljevanja in da „se ameriški Slovenci nad tem upravičeno zgražajo“. Pravi, da te prošnje opisujejo razmere doma na tak pretiran način, da „je podoba naše domovine skozi ta pisma izmalničana, neresnična in potvorjena“.

Prav poleg članka v „Poročevalcu“ v katerem se je Seliškar pošteno znesel nad rojaki-prosjaki, pa stoji črno na belem natisnjena novica, da je na poti iz USA 27 paketov za 27 slovenskih šol, dar „progresivnih“ slovenskih žena v USA. Sam Tone Seliškar je podpisal pod notico in opozarja prizadete šole, naj se ja ne pozabijo zahvaliti za prejete darove, na kar „progresivne“ žene veliko dajo. Izgleda, da je prosjačil v USA tudi Tone Seliškar in se tako uvrstil med one, ki jih je v imenovanem članku tako hudo zdelal.

In še eno vprašanje naj dovoli Tone Seliškar „pokvarjenim vojnim zločincem in izdajalcem“: Ali so se on in njegova delegacija vrnili v raj z ravno tolikimi punkeljkami, kakršni so bili ob odhodu v „reakcionarni“ svet, ali pa so se punkeljkici in njihova vsebina kaj pomnožili in povečali?

POIZVEDBA

Ivan Celjar, star 40 let. Išče ga sošolec Ladislav Blatinik iz Venezuele. Kdor ve zanj, prosimo, naj to sporoči upravi našega lista.

12. marca bodo uprizorili Mozartovega Kralja pastirja. Dirigiral bo Pedro Valenti Costa, režiral Martin Eisler, peli pa Diana López Esponda, M. Garbarini, Africa de Retes, R. Sassola in Menasse Hadies.

Rossinijevo opero La escala de seda bodo peli prvič 24. marca. Dirigent bo Juan Emilio Martini, režiser Constantino Juri, od pevcev pa nastopijo López Esponda, Carmen Burello, José Nait, Tomaselli, Mattiello in R. Catena.

Na štirih simfoničnih koncertih bo dirigiral Filharmonični orkester Pedro Ignacio Calderón, Enrique Belloc, Juan C. Zorzi in Antonio Tauriello. Tudi ti koncerti bodo v teatru San Martín.

V parku Rosedal v Palermo bodo pa 13. in 27. februarja peli Verdijevo črno mašo z orkestrom in pevskim zborom Colona. Pevci solisti bodo Luisa Sofia, Elsa Ventura, Horacio Mastrango in Levón Boghossian, dirigiral pa bo Enri-que Sivieri.

Napovedi zaporednih funkcij in kraj pa čas prodaje vstopnic bodo objavljeni v dnevnem časopisu.

PO ŠPORTNEM SVETU

V letošnji smučarsko skakalni sezoni se je svetovna elita že devetnajstič pomerila v novoletni skakalni turneji. Tekmovali so 30. decembra v Oberstdorfu na 85 m skakalnici, 1. januarja v Garmisch-Partenkirchnu (90 m), 3. jan. v Innsbrucku (100 m) in 6. jan. v Bischofshofnu (100 m). Smolo so imeli na tej turneji, oziroma še pred začetkom, sovjetski tekmovalci, ki so se v Muenchnu zastrupili z jedjo in so nato odpotovali nazaj v SZ. Na turneji je zmagal v Oberstdorfu, Bischofshofnu in

Garmisch-Partenkirchnu Norvežan Ingvold Mork, v Innsbrucku pa je bil šele 16. ter je zasedel v skupni oceni drugo mesto. Prvo mesto je zasedel Raška (CSSR), ki je bil trikrat drugi, v Oberstdorfu pa peti. V Innsbrucku je zmagal Hubač (CSSR), ki je v skupni oceni tretji.

Jugoslavijo so zastopali štirje Slovenci, ki pa letos niso imeli sreče. Najboljši Ludvik Zajc se je pri treningu poškodoval in v Oberstdorfu in Garmischu ni tekmoval ter se zato ni uvrstil v skupni oceni. Doslej so se Slovenci pred leti na posameznih skakalnicah te turneje že prebili med prvo deseterico, tako Rogelj ter Šlibar in Eržen. V skupni uvrstitvi je največ dosegel na turneji 1964/5 Ludvik Zajc, ki je bil v skupni oceni 11. Upali so da se bosta vsaj dva tekmovalca uvrstila med prvih trideset. Toda ni jim uspelo. Najboljši je bil Mesec, ki je zasedel 34. mesto. Štefančič 38 in Demšar 49. Uvrstitve na posameznih skakalnicah: Oberstdorf 1. Mork (81,5, 84), 41. Mesec (76, 76,5), 44. Štefančič (72, 75), 64. Demšar (71, 74,5). Garmisch-Partenkirchen 1. Mork (94,5, 95), 31. Demšar (83,5, 87,5), 36. Štefančič (84,5, 86), isto mesto tudi Mesec (82,5, 84,5). — Innsbruck 1. Hubač (92, 96), 24. Zajc (86,5, 88,5), 35. Štefančič (85,5, 86), 37. Mesec (85, 85,5), 39. Demšar (80, 84). — Bischofshofen 1. Mork (101,5, 102,5), 25. Mesec (91, 95), 30. Zajc (88,5, 95), 38. Štefančič (86,5, 95), 49. Demšar (82, 78,5).

V Ljubljani so pripravili načrte za zimski bazen 50x21 m, s petmetrskimi skakalnimi stolpmi, eno trimetrsko in dve enometrski skakalnici ter vsemi pripadajočimi pritliklinami, ki naj bi ga zgradili v Tivoliju.

V tekmovalcu v slalomu za „Srebrno jelko“ je v Berchtesgadnu (ZRN) zmagal svetovni prvak v tej disciplini Francoz J. A. Augert v času 119,55. Proga je bila izredno težka, že po prvem teku je število tekmovalcev padlo od 73 na 30, v drugem teku je bilo spet nekaj „žrtev“, med njimi vodilni tekmovalci prvega teka Švicar Thoni. Poljak Bachleda in Francoz Duvillard. Tako se je število skrčilo na 18 in prav na to zadnje mesto se je uvrstil Slovenec Gavzoda s časom 139,13.

Na Pohorju so se najboljši tekmovalke v alpskem smučanju pomerile v veleslalomu in slalomu za „Zlato lisico“, ki je bila 4. in 6. januarja. Tekmovalnja, ki je veljalo tudi za svetovni pokal in je bilo na Pohorju že osmič, se je udeležilo 74 tekmovalk iz 12 držav. V slalomu je zmagala lanskeletna zmagovalka pohorskega veleslaloma Avstrijka Annemarie Proell, drugo mesto je zasedla Kauter (Avstrija), tretje Cochran (ZDA), šele na peto in šesto mesto sta se uvrstili Francozinji Steu-

rer in Lafforgue. V slalomu je zmagala Francozinja Macchi, drugo mesto je zasedla Avstrijka Proell, ki je s tem osvojila prvo mesto v kombinaciji. Slovenke niso zasedle vidnih mest, tekmovali jih je 10, kar jim je bilo v dobro šolo. Najbolje se je uvrstila Cizejeva iz Maribora, ki je v veleslalomu bila 53., v slalomu 29., v kombinaciji na je bila med petindvajsetimi uvrščenimi 24.

OBVESTILA

NEDELJA, 14. februarja 1971:

V Carapachayu pustno rajanje z orkestrom Planika.

SOBOTA, 20. februarja 1971:

V Slomškovem domu ob 21 veseloigri „Gospodski ženin“ in „Čudni snubci“

NEDELJA, 21. februarja 1971:

V Slomškovem domu ob 18 veseloigri „Gospodski ženin“ in „Čudni snubci“

TOREK, 23. februarja 1971:

V Slomškovem domu popoldne pustna veselica.

NEDELJA, 14. marca 1971:

Velika tombola v Slomškovem domu

SLOMŠKOV DOM

prideja v soboto, 20. febr., ob 21 in v nedeljo, 21. febr., ob 18

VESELOIGRI

„Gospodski ženin“

in

„Čudni snubci“

Vsi rojaki vabljeni

ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leandro F. Peljhan
M. P. 10693

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 15 do 21

Mariano Acosta 432, Capital
Zahtevajte določitev ure na T.E. 67-9791

Tombola na Pristavi

4. IV. 1971

Slovenski restavrant, bar in confiteria
„MILLION'S STAR“

Krasni in idealni prostori za privatne in trgovske sestanke in večerje. Izvrstna postrežba. • Izbira jedil po domačih in tujih okusih.

Govorimo tudi slovensko.

Vljudno Vas vabimo, da nas obiščete.

Avda. Libertador 15.299 esq. M. Coronado
SAN ISIDRO

Rezerviranje na T. E. 743-4786

(Ob sklicevanju na ta oglas poseben popust)

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seja voditeljskega sveta šolskega odseka ZS bo v petek, 12. febr., ob 19.30 v Slovenski hiši. Vabljeni vse učiteljske. Prosim, da voditelji(ce) prinese poročila.

PRISPEVAJTE V TISKOVNI
SKLAD SVOB. SLOVENIJE!

JAVNI NOTAR
FRANCISCO RAUL
CASCANTE
Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, of. 2
T. E. 35-8827

ODVETNIK

Dr. FRANC KNAVS

TUCUMAN 1455,

piso 9, oficina "E", Capital

V januarju bo pisarna zaprta zaradi počitnic.

POČITNICE V BARILOČAH do 10. marca

Slovenska oskrba (stanovanje in hrana) ob jezeru in v hotelu Mascardi

Informacije v upravi lista

NEDELJA, 14. februarja, v CARAPACHAYU

pustno rajanje

z orkestrom Planika

Tombola bo neprekinjeno in ob vsakem vremenu dne 7. marca 1971.

SLOVENSKA HRANILNICA Z. Z. O. Z.

(Coop. de Crédito „S.L.O.G.A.“ Ltda.)

Bartolomé Mitre 97

Ramon Mejia

T. E. 658-6574

KINTA SLOGA

Del Cielito 279 — Villa Udaondo

Poletna sezona 1970/1971

Do 14. marca 1971 vse dni v tednu, razen ponedeljka, od 9 do 21.

Vstopnina: ob sobotah, nedeljah in praznikih \$ 3. — za osebo.

Vstopnina: ob delavnikih \$ 2. — za osebo,

Sezonska vstopnina: \$ 30. — za osebo.

Otroci članov do izpolnjenega 14. leta imajo vstop le z družinsko člansko izkaznico, sicer pa brezplačno; od 15. do 18. leta pa za polovično ceno. Vstop na kinto je dovoljen samo članom Slovenske hranilnice in njihovim družinam s posebno izkaznico, katero dvignite v združni pisarni za \$ 1. —

Na kinti bo vedno na razpolago hrana in pijača po zmernih cenah.

Za dobro voljo

Lahko razume

„Res ne vem, zakaj mi pripoveduješ take otročarije.“

„Zato, da me lahko razumeš.“

Prej videl

„Ali je tvoj ata doma?“

„Ne, ni ga.“

„Kako da ne, saj sem ga videl pri oknu?“

„Ja, ampak on vas je tudi videl in prej kot vi njega.“

Žival

„Katera žival nam daje mast, slano in gnjat?“

„Mesar.“

Previdnost

„Zakaj ste pa dali narediti zibelko tako visoko?“

„Zato, da se gotovo sliši v kuhinjo, če pade otrok na tla.“

OD DOMA

Stara riba malim ribicam: „Zapomnite si, otroci: če hočete dolgo živeti, se držite jugoslovanske obale! Tam že deset let ulso zgradili nobene ribiške ladje.“

Vedno manj govorimo o naši edini poti in vedno več o našem edinem izhodu.

Naše gospodarstvo je doseglo tako stopnjo blagostanja, da blago kar stoji po skladiščih.

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

Specialist za ortopedijo in travmatologije

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed.
Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

Dr. Tone Žužek

ADVOKAT

Uraduje od 17.30 do 19.30 ura
Ponedeljek, sredo, petek.

Levalle 2331, p. 5, of. 10

T. E. 47-4852

Aleksander Solženicin

En dan Ivana Denisoviča

Vdovuškin je dobro vedel, da Šuhov ni spadal med tiste, ki bi se drenjali v ambulantni. Imel je pravico, da zjutraj osvoboditi od dela samo dva jetnika in to je že storil. Imena obeh je zapisal v seznam pod zelenim steklom na mizi in potegnil črto.

Prej bi se moral pobrigati. Prišel si tik pred razporedom na delo. Kako to? Ná!

Vdovuškin je izvil toplomer iz kozarca, pokritega z gazo, skozi katere je bilo vtaknjeno še nekaj toplomerov, obrisal z njega raztopino ter ga pomolil Šuhovu.

Šuhov se je usedel na klopi ob steni, prav na konec, prav toliko, da se ne bi prekučnil z njo vred. Tega prostora si ni izbral nalašč, pač pa je s tem nehote pokazal, da v ambulanti ni domač in da je prišel prosit nekaj malenkostnega.

Medtem je Vdovuškin pisal dalje. Ambulanta je bila v najbolj mirnem in oddaljenem kotu zone. Noben hrup ni prihajal semkaj, še stenske ure ni bilo, da bi tiktakala, kajti jetnikom niso dovoljevali ur, njim so čas določali načelniki. Celo miši niso grizle, ker jih je bila polovila ambulanta mačka, ki je bila za to nastavljena.

Šuhov se je imenitno počutil, ko je sedel v tako čisti sobi, v takšni tišini,

pri svetli luči polnih pet minut, ne da bi kaj delal. Ogledal si je stene, ničesar ni našel na njih. Ogledal si je svoj telovnik, številka na prsih je že pobledela, moral jo bo dati obnoviti, drugače mu bodo stopili na prste. S prosto roko si je otipal koccine na obrazu, ki so kar precej zrasle, saj rasto od dneva kopanja, to je več kot deset dni. Sicer pa ga to ne moti. Čez kakšne tri dni pojdejo v kopalnico, tedaj ga obrijejo. Zakaj bi hodil v brivnico in čakal v dolgi vrsti? Šuhov se ni imel za koga lepšati.

Ko se mu je pogled ustavil na Vdovuškinovi snežnobeli čepici, se je Šuhov spomnil bataljonske ambulante ob reki Lovat, kamor se je zatekel s poškodovano čeljustjo, pa se je — občutljivo usran — prostovoljno vrnil v bojno črto. Takrat bi lahko najmanj pet dni ležal.

Zdaj pa mozga, kako bi zbolel vsaj za dva tedna ali tri, brez smrtnih nevarnosti in operacije, vendar na bolniški postelji. Najbrž bi ležal tri tedne, ne da bi trenil, pa če bi ga pojili s čisto govejo juho, prava figa!

Toda, se je spomnil Šuhov, zdaj v bolnici ne dajo ležati. Z novim transportom se je pojavil nov zdravnik, Stjepan Grigorjič, učen in glasen, sebe priganja in bolnike vznemirja. Izmisli si

je, da bi vse bolnike, ki lahko hodijo, pošiljali na delo okrog bolnišnice: postavljali bi ograjo, urejali steezice, nosili zemljo na cvetlične grede, pozimi pa odmetavali sneg. Pravi, da je delo najboljšo zdravilo zoper bolezni.

Na delu še konj crkne. To bi moral razumeti. Če bi se zdravnik pretegnil na zidarskem delu, z opeko, bi verjetno dal mir.

Medtem je Vdovuškin pisal, pisal. To je bil sicer „levi“ posel, ki ga Šuhov ni razumel. Vdovuškin je prepisoval novo dolgo pesem, ki jo je sinoči izbrusil in objubil, da jo danes pokaže Stjepanu Grigorjiču, prav tistemu zdravniku, ki zagovarja terapijo z delom.

Kakor se dogaja samo v taborišču, je prav Stjepan Grigorjič svetloval Vdovuškinu, naj se okliče za medicinskega pomočnika. In ko je zavzel mesto pomočnika, se je Vdovuškin pričel učiti na mirnih garačih, kako se dajejo injekcije v žile, pri čemer tem poštenim buticam ni prišlo na misel, da medicinski pomočnik Kolja je namreč študiral na fakulteti za literaturo in aretirali so ga, ko je bil v drugem letniku. Stjepan Grigorjič je hotel, da bi Vdovuškin v taborišču napisal, česar mu na svobodi niso dovolili.

Skozi dvojne šipe, ki jih je ledena skorja spremenila v belo, neprozorno plokev, je v blaženo tišino komaj ko-

maž prodrl signal za odhod na delo. Šuhov je vzdihnil in vstal. Treslo ga je kakor prej, a da bi izmaknil prost dan, to se mu očitno ni posrečilo. Vdovuškin je stegnil roko, da vzame in pogleda toplomer.

Poglej, nič posebnega ni, samo 37,2. Ako bi imel 37,8, bi bila zadeva razumljiva. Ne morem te oprostiti dela. Če hočeš, ostani na svoj riziko. Ko preštejejo ljudi, te bo zdravnik pregledal. Če ugotovi hrosten, boš prost; če te spozna za zdravega, pojdeš zaradi zabušavanja v zapor. Bolje bo, če greš na delo.

Šuhov ni ne odgovoril ne pokimal, pokrtil se je in odšel.

Ali bo kdo na toplem sploh kdaj razumel koga na mrazu?

Mrzel zrak je tesno obdal Šuhova z bodečo meglico ter ga prisilil, da je zakašljaj. Zunaj je bilo sedemindvajset, znotraj Šuhova sedemindvajset. Sedaj pa — kdo bo koga.

V počasnem diru je Šuhov poiskal svojo barako. Zborni prostor ob črti je bil še prazen, taborišče je molče ždelo. To je bila kratka in moreča minuta, ko se je vse prejšnje končalo, pa se vsi delajo, kakor da ne bo razporeditve na delo. Oboroženi stražarji so sedeli v topli vojašnici in prislonili zaspale glave k puškam, saj jih ni čakalo nič prijetnega: v silnem mrazu bodo namreč cepetali po deskah na visokih stražnih stolpih. Čuvarji na glavnih vratih

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare

Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

Correo
Argentino
Central (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual N° 996.221

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1971: za Argentino \$ 3.500.—. Pri pošiljanju po pošti \$ 3.600.—. — ZDA in Kanada 13 USA dolarjev; za Evropo pa 15 USA dolarjev za pošiljanje z avionsko pošto. — Evropa, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol. Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7213

14. marca 1971

VELIKA TOMBOLA

v Slomškovem domu

(Dalje prihodnjič)